

Studium pro metodiky prevence 2017/2018

250 hodin

Vzdělávací program „**Studium k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů**“ je studijní program realizovaný v rámci DVPP dle vyhlášky č. 317/2005 Sb. § 9 odst. 1 c). Program je určen pedagogickým pracovníkům, kteří jsou nebo by chtěli být na pozici školního metodika prevence. Studijní program je zaměřen na získání vědomostí a dovedností, které se projeví ve schopnostech aplikace pedagogiky a psychologie, adiktologie a výstupů z nejnovějších výzkumů v oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů.

Studium je určeno pro absolventy magisterských studijních programů učitelských oborů nebo pro absolventy magisterského studia neučitelského zaměření doplněného o Studium pedagogiky podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Druh aprobace není rozhodující.

Průběh studia:

Studijní program je rozdělen do tří semestrů, z toho je 200 hodin přímé výuky prezenční formou a 50 hodin praxe formou jednodenních stáží. V rámci prvního semestru zpracují účastníci seminární práci zaměřenou na specifika tvorby školního programu prevence sociálně nežádoucích jevů. Na závěr druhého semestru vypracují účastníci písemný test na ověření znalostí a na konci studia zpracují závěrečnou práci na zvolené téma. Studium je zakončeno závěrečnou zkouškou před komisí, která se skládá z obhajoby závěrečné práce a z ověření znalostí účastníka. Účastník musí v závěrečné práci prokázat osvojení odborné terminologie, prokázat znalosti a dovednosti nabyté během studia a schopnost shrnout a prezentovat obsah své práce. Účastník bude vybírat z konkrétních témat. Po dohodě s odborným garantem si může vybrat i volné téma. Absolvent po obhájení závěrečné práce a úspěšném složení zkoušky získává osvědčení o absolvování studia s akreditací MŠMT ČR.

Podmínkou jeho vydání je:

- povinná účast 80 %,
- zpracování seminární práce
- vypracování testu,
- zpracování závěrečné práce
- absolvování závěrečné zkoušky před komisí.

MODUL II:

LEGISLATIVNÍ RÁMEC PRO PRÁCI ŠKOLNÍHO METODIKA PREVENCE

(16 vyučovacích hodin)

- Zákon č. 94/1933 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách.
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. (2 hodiny)
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů.

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.
- Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků a další.

MODUL III:

PRIMÁRNÍ PREVENCE V PODMÍNKÁCH ŠKOLY A JEJÍ ZAŘAZENÍ DO ŠKOLNÍCH PORADENSKÝCH SLUŽEB

(24 vyučovacích hodin)

- Standardy primární prevence, definice základních pojmů, školní preventivní strategie, minimální preventivní program (MPP). Primární prevence specifická, nespecifická, všeobecná, selektivní, indikovaná. Zásady efektivní primární prevence
- Tvorba MPP v podmínkách školy včetně techniky tvorby. Zohlednění specifik a potřeb školy. Způsob zpracování a stanovení cílů MPP. Skladba aktivit minimálně preventivního programu pro jednotlivé cílové skupiny - žáci, rodiče, pracovníci školy. Zpracování a evidování dokumentace, přehled stávající legislativy a z ní vyplývající doporučené přílohy MPP. Dokumentace školního metodika prevence -
 - povinná, doporučená. Vymezení principů evaluace MPP. Používané metody: výklad, prezentace, skupinová práce, projektové vyučování.
- Zvláštnosti MPP různých typů škol a školských zařízení. Specifika MPP dle cílových skupin, dle věku cílových skupin, dle sociokulturního znevýhodnění, dle speciálně vzdělávacích potřeb.
- Školní strategie pedagogicko-psychologického poradenství, analýza stavu - rizikosti jednotlivých faktorů, nastavení prevence - všeobecné, selektivní, indikované. Příklady dobré praxe.

MODUL IV:

SPECIFIKA ROLE ŠKOLNÍHO METODIKA PREVENCE V SYSTÉMU PRÁCE ŠKOLY

(24 vyučovacích hodin)

- Etické zásady poradenské a preventivní práce ve školství. Etický kodex v podmínkách školy a školského zařízení. Pomoc a pomáhání v podmínkách školy a školského zařízení.
- Dvojitá role: učitel-školní metodik prevence. Sociální pomoc a sociální kontrola. Role pomáhajících profesionálů ve školství
- Spolupráce s managementem školy a ostatními členy pedagogického sboru. Efektivní spolupráce. Zásady týmové spolupráce.
- Standardní činnosti školního metodika prevence.
- Aplikace programu primární prevence do systému práce ve škole - monitoring, evaluace.
-

MODUL V:
SYSTEM PRIMÁRNÍ PREVENCE VE ŠKOLSTVÍ
(16 vyučovacích hodin)

- Strategie primární prevence na národní, krajské a regionální úrovni. Státní orgány pracující v oblasti primární prevence.
- Role krajského koordinátora prevence ve školství a okresního metodika preventivních aktivit.
- Síť pracovišť poskytujících preventivní, poradenské a léčebné služby orientované na rizikové chování.
- Úloha policie v prevenci orgánů sociálně právní ochrany dětí, probační služba, soudy.
- Sdílení zkušeností z oblasti primární prevence ve všech úrovních včetně systému nabízených služeb pro primární prevenci.

MODUL VI:
ŠKOLNÍ TŘÍDA, JEJÍ VEDENÍ A DIAGNOSTIKA
(24 vyučovacích hodin)

- Školní třída jako sociální skupina a vztahová síť školy. Základní principy sociální skupiny v rámci školní třídy. Klima třídy a klima školy – možnosti ovlivňování.
- Koheze třídy, základní patologie školní třídy, možná rizika spojená s nezdravými sociálními vztahy v rámci třídního kolektivu.
- Pozice a role žáka ve školní třídě, základní role včetně principů jejich rozdělení, jak je rozpoznat. Techniky a mechanismy pro ovlivňování a práci s rolemi.
- Diagnostika školní třídy - diagnostické nástroje, profily některých metod, interpretace. Sociometrická měření. Speciálně pedagogická a psychologická diagnostika. Práce se školní třídou -na základě výsledků diagnostiky, screeningu, monitoringu apod.
- Role učitele ve vedení třídy, nutné předpoklady osobnostní a odborné v práci pedagoga, kompetence pedagoga při vedení třídy.
- Projevy sociálně nežádoucích jevů ve třídě, narušení vzájemných vztahů, šikana, nerespektování autorit a pravidel, nevhodné vrstevnické party, ohrožení závislostním chováním.
- Porozumění fungování školní třídy jako sociální skupiny, schopnost zjištění aktuálního klimatu ve třídě, ztotožnění se s rolí pedagoga obecně, rolí třídního učitele. Znalost možných základních sociálních rolí ve třídě jako sociální skupině. Získané dovednosti aplikovat na konkrétní způsoby práce se třídou na podporu zdravých sociálních vztahů mezi žáky, podporu respektování pravidel a autority, orientace v možných odborných intervencích pro práci s třídními kolektivy.

MODUL VII:
RODINA, KOMUNIKACE S RODIČI A OSOBAMI DPOVĚDNÝMI ZA VÝCHOVU
(32 vyučovacích hodin)

- Definice rodiny - kulturně-antropologická podmíněnost. Rodinné systémy a jejich vliv na chování a fungování dítěte ve škole. Základní sociálně psychologické charakteristiky rodiny
Strategie výchovy v rodinách. Rodina a vliv socioekonomické úrovně na výchovu. Kulturní specifika rodin z jiného kulturního prostředí
- Týrané, zanedbávané a zneužívané dítě. Řešení konkrétních situací. Příklady z praxe. Metody a způsoby, jak postupovat v jednotlivých situacích.

- Komunikační dovednosti - komunikace rodiny a osob odpovědných za výchovu se školou, strategie vedení rozhovoru, komunikace s rodiči žáka se závažnými problémy, či osobami zodpovědnými za výchovu.
- Vedení rozhovoru - krizově-intervenčního, vyšetřovacího, podpůrného, poradenského. Komunikace s obtížným klientem - mlčícím, manipulujícím, agresivním. Vedení komunitního kruhu, ovlivňování problémového chování. Reflexe konkrétních případů z praxe

MODUL VIII: SOCIÁLNĚ NEŽÁDOUCÍ JEVY (40 vyučovacích hodin)

Cílem tohoto modulu je podrobně seznámit pedagogické pracovníky se sociálně nežádoucími jevy, které negativně ovlivňují chování žáků. Školní metodici prevence se naučí používat vhodné způsoby a osvědčené metody, jak těmto jevům předcházet, jak s nimi pracovat a jak zmírnit jejich dopad.

U sociálně nežádoucích jevů se účastníci studia seznámí:

- S vymezením pojmu níže uvedeného nežádoucího jevu.
- S podstatou závislostního chování, projevy závislostního chování, druhy návykových látek a jejich účinku na organismus.
- S rolí školy při řešení problémů se závislostí s přesahem do konkrétní role metodika prevence.
- S možnými způsoby řešení, legislativním rámcem, jak spolupracovat s ostatními institucemi, jak postupovat.
- S vývojovými specifikami při řešení těchto jevů za použití konkrétních metod.
- S vymezením pojmu, šikana jako závislostní chování, specifika šikany v kontextu školní třídy, legislativní rámec, správné způsoby řešení, možná spolupráce s ostatními institucemi, první pomoc při řešení šikany.
- S vymezením pojmu, etiologie a projevy, vývojová specifika, vliv prostředí na vznik poruchy, vhodné a účinné způsoby pomoci, role pedagogických pracovníků při řešení těchto jevů.
- Se systémem péče o žáky ohrožené rizikovým chováním.
- Se systémem péče o ohrožené žáky, které nabízí jednotlivé resorty – resort školství, zdravotnictví a sociální.
- S typy jednotlivých zařízení, které nabízejí služby ohroženým žákům poskytují.

Jednotlivé druhy nežádoucích jevů:

- Závislost na návykových látkách
- Problematika netolismu
- Gambling
- Sekty
- Extrémismus
- Xenofobie, rasismus
- Záškoláctví
- Kriminální chování
- Agresivní chování
- Zneužívání a týrání
- Sebepoškozování
- Šikana
- Vandalismus

- Xenofobie, rasismus
- Domácí násilí
- Poruchy příjmu potravin.

MODUL IX:
MONITOROVÁNÍ A EVALUACE PRIMÁRNÍ PREVENCE
(16 hodin)

- Monitorovací schéma školy včetně metodických pokynů – tvorba, realizace.
- Metody a způsob shromažďování informací pro proces monitorování a evaluace
- Jak uchovávat a jak pracovat s informacemi a daty z monitorovacího a evaluačního procesu, praktické dovednosti.
- Typy monitorovacích a evaluačních dotazníků. Tvorba dotazníků pro různou cílovou skupinu a způsob jejich zpracování.

PRAXE
(50 hodin)

Místo konání:

Vzdělávací prostory **Střediska služeb školám a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Brno, příspěvková organizace, Hybešova 15, 602 00 Brno**

Časový harmonogram studia:

Zahájení studia: 24. února 2017

Zakončení studia: 2. března 2018

Odborný garant studia:

PaedDr. Věra Hlavsová, e-mail: hlavsova@sssbrno.cz, tel.: 739 314 093

Organizační garant studia:

Ing. Michal Slezák, e-mail: slezak@sssbrno.cz, tel.: 543 426 052

Cena kurzovéhoho:

18 000 Kč

Předčasné ukončení:

Studium může být ukončeno na základě přímé žádosti účastníka nebo při nesplnění podmínek, které jsou dány pro vydání osvědčení. Pokud z vážných zdravotních či osobních důvodů bude účastník žádat o předčasné ukončení studia, musí tak učinit písemně, případně doložit lékařské potvrzení.

Doručovací adresa:

Středisko služeb školám a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Brno,
příspěvková organizace
Hybešova 15
602 00 Brno

Přihlášky:

Přihlášky posílejte e-mailem organizačnímu garantovi studia Ing. Michalu Slezákovi,
e-mail: slezak@sssbrno.cz, tel.: 543 426 052.

Dotazy:

Dotazy související se studiem posílejte e-mailem odbornému garantovi studia PaedDr. Věře Hlavsové, e-mail: hlavsova@sssbrno.cz, tel.: 739 314 093

V Brně dne 17. 01. 2017

PaedDr. Věra Hlavsová, odborný garant studia